

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 30/21

Luxemburg, 2 martie 2021

Hotărârea în cauza C-425/19 P
Comisia/Italia, Fondo interbancario di tutela dei depositi, Banca d'Italia și
Banca Popolare di Bari SCpA

Curtea respinge recursul formulat de Comisie împotriva hotărârii Tribunalului referitoare la măsurile adoptate de un consorțiu de bănci italiene pentru a susține unul dintre membrii acestuia

Tribunalul a statuat în mod întemeiat că aceste măsuri nu constituie un ajutor de stat deoarece nu sunt imputabile statului italian

În anul 2013, banca italiană Banca Popolare di Bari SCpA (BPB) și-a manifestat interesul în vederea subscrierii unei majorări a capitalului Banca Tercas (denumită în continuare „Tercas”), o altă bancă italiană cu capital privat care fusese plasată sub regimul de administrare extraordinară ca urmare a unor nereguli constatate de Banca d'Italia, autoritatea italiană de supraveghere a sectorului bancar.

Această manifestare de interes din partea BPB era însă subordonată condiției ca **deficitul patrimonial al Tercas să fie acoperit integral de Fondo Interbancario di Tutela dei Depositi (FITD). Acesta din urmă este un consorțiu de drept privat între bănci**, de natură mutualistă, care are obligația de a interveni în temeiul garanției legale a depozitelor în caz de lichidare administrativă forțată a unuia dintre membrii săi. FITD are, în plus, posibilitatea de a interveni preventiv pentru a susține un membru plasat sub regimul de administrare extraordinară. O asemenea posibilitate presupune totuși să existe perspective de redresare și să se poată preconiza o sarcină mai puțin împovărătoare în raport cu cea care decurge din intervenția FITD în temeiul garanției legale a depozitelor în ipoteza unei lichidări administrative forțate a membrului în cauză.

În anul 2014, după ce s-a asigurat că o intervenție preventivă în favoarea Tercas era mai avantajoasă din punct de vedere economic decât rambursarea deponenților acestei bănci în caz de lichidare administrativă forțată, **FITD a decis să acopere fondurile proprii negative ale Tercas și să îi acorde anumite garanții. Aceste măsuri au fost aprobate de Banca d'Italia.**

Prin Decizia din 23 decembrie 2015¹, **Comisia a constatat că această intervenție a FITD în favoarea Tercas constituia un ajutor de stat ilegal** acordat Tercas de Italia și a dispus recuperarea sa.

Italia, BPB, precum și FITD, susținut de Banca d'Italia, au introdus acțiuni în anulare împotriva acestei decizii. **Prin Hotărârea din 19 martie 2019², Tribunalul a admis aceste acțiuni și a anulat decizia Comisiei**, pentru motivul că nu erau îndeplinite condițiile pentru intervenția FITD drept ajutor de stat, având în vedere că această intervenție nu era nici imputabilă statului italian, nici finanțată prin intermediul resurselor acestui stat membru³.

¹ Decizia (UE) 2016/1208 a Comisiei din 23 decembrie 2015 privind ajutorul de stat SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN) pus în aplicare de Italia în favoarea băncii Tercas (JO 2016, L 203, p. 1).

² Hotărârea din 19 martie 2019, Italia/Comisia, [T-98/16](#), [T-196/16](#) și [T-198/16](#); a se vedea de asemenea [CP nr. 34/19](#).

³ Calificarea unei măsuri drept „ajutor de stat” în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE presupune îndeplinirea a patru condiții, și anume să existe o intervenție a statului sau prin intermediul resurselor de stat, această intervenție să fie susceptibilă să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre, să acorde un avantaj selectiv beneficiarului și să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența.

Prin respingerea recursului formulat de Comisie, Curtea, reunită în Marea Cameră, aduce precizări jurisprudenței sale cu privire la imputabilitatea în sarcina statului a unor măsuri de ajutor acordate de o entitate de drept privat care nu este nici un organism al statului, nici o întreprindere publică.

Aprecierea Curții

Curtea amintește mai întâi că, pentru calificarea unor avantaje drept „ajutoare” în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, acestea trebuie, pe de o parte, să fie acordate direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și, pe de altă parte, **să fie imputabile statului.**

În ceea ce privește mai exact imputabilitatea în sarcina autorităților italiene a intervenției FITD în favoarea Tercas, Curtea constată în continuare că **Tribunalul nu a săvârșit o eroare prin faptul că a statuat că indiciile prezentate de Comisie pentru a demonstra influența autorităților publice italiene asupra FITD nu permit imputarea intervenției sale în favoarea Tercas în sarcina autorităților italiene.**

În această privință, Curtea consideră că Tribunalul a aplicat corect jurisprudența potrivit căreia revine Comisiei sarcina de a demonstra, pe baza unui ansamblu de indicii, că măsurile în cauză erau imputabile statului și, prin urmare, nu a impus Comisiei un standard de probă mai riguros în ceea ce privește imputabilitate unui avantaj în sarcina statului pentru simplul motiv că FITD este o entitate privată.

Cu privire la acest aspect, Curtea subliniază că împrejurarea că entitatea care a acordat ajutorul are o natură privată implică faptul că indiciile susceptibile să demonstreze imputabilitatea măsurii în sarcina statului diferă de cele necesare în ipoteza în care entitatea care acordă ajutorul este o întreprindere publică.

Prin urmare, Tribunalul nu a impus standarde de probă diferite, ci, dimpotrivă, a aplicat jurisprudența constantă a Curții potrivit căreia indiciile susceptibile să demonstreze imputabilitatea unei măsuri de ajutor rezultă în mod necesar din împrejurările speței și din contextul în care a intervenit această măsură, **lipsa unei legături de capital între FITD și stat** prezentând în această privință o relevanță certă.

Curtea clarifică, în plus, că jurisprudența sa cu privire la noțiunea de „emanație a statului”, care permite justițiabililor să invoce dispozițiile necondiționate și suficient de precise ale unor directive netranspuse sau netranspuse în mod corect împotriva unor organisme sau entități care sunt supuse autorității sau controlului statului, nu poate fi extrapolată la chestiunea imputabilității în sarcina statului a unor măsuri de ajutor, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.

În plus, Curtea respinge argumentul Comisiei întemeiat pe un risc de eludare a legislației în materie de uniune bancară. Comisia susținea în această privință că refuzul imputării în sarcina autorităților de stat a intervenției unei entități precum FITD în favoarea unei bănci cu capital privat ar implica un risc de eludare a articolului 32 din Directiva 2014/19⁴, care prevede declanșarea unei proceduri de rezoluție în cazul în care o instituție de credit necesită un sprijin financiar public extraordinar, care corespunde unui ajutor de stat. În această privință, Curtea arată că calificarea unei măsuri adoptate de un sistem de garantare a depozitelor drept ajutor de stat susceptibil să declanșeze această procedură de rezoluție rămâne posibilă, în funcție de caracteristicile sistemului menționat și a ale măsurii în cauză.

În sfârșit, **Curtea confirmă că Tribunalul a constatat, pe baza analizei ansamblului indiciilor reținute de Comisie, plasate în contextul lor, că această instituție a săvârșit o eroare de**

⁴ Articolul 32 alineatul (4) litera (d) din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO 2014, L 173, p. 190).

drept atunci când a apreciat că autoritățile italiene exercitaseră un control public semnificativ în definirea intervenției FITD în favoarea Tercas.

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293